

מסורת הש"ס

(א) [לנקמן כט: ז' נח:]
(ב) [לנקמן יט: א] א לנקמן כג:
כ. כז: כז: עריות פ"ה מ"ה:
(ד) [לנקמן כה:] א [לעל: ח]
לנקמן כד: כ. כה: א [לנקמן
עט: קט:] א כ"ה דפוסית,
(ח) רש"ל מ"ח

גליון הש"ס

גמ' א"ל אביי לרב יוסף
הא דר"י דשמואל היא
עירובין דף ז' ע"א ד' פה
ע"א כמעות ד' יב ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' א"ל אביי לרב יוסף
לא הפ' קאמריא ר' מאיר
ו' רובן גמולא:
(ב) רש"י ד"ה עשה ו' ו'
מתני' היא. "ז' בדף ז'
ע"א: (א) ד"ה ר' מאיר
ו' בפירוק דף יט ע"א
דאמר מנח טומיה דרב
פסא ומייתי: (ד) תוס'
ד"ה והא ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
חוללת: (ה) ד"ה משום ו'
בטיל מנח יצמן אי מת
אידך דדרש כ"ל להגיה:

מוסף רש"י

מאמר קונה קנין גמור.
לעשות ארסות גמורה
(לנקמן כח:). ורש"י. אשמו
של שני (לנקמן טו:). הרי
אלו חולצות ולא
מתחייבות. מפרש טעמא
בגמרא משום זיקה, דכיון
דמחייבו זיקתן להאי
והאי, קמא דמייס פגע
באחות זיקתו דהוי
כאשמו (לנקמן כו:). מתרי
בתי. משני אחין נפלו
(לנקמן כו:). ר"ג אומר.
אין זיקתה אפסרת את זו,
ד"ה סובר אין זיקה
כלומר לא אלימא זיקה
הלכך אם מיאנה
ומתחייב גדולה,
ואם לאו תמתין. קטנה
אלו, עד שתגדיל. ויהיו
נשואים גמורין. ותצא
הלזו משום אחות
אשה. אל מיתלך גדולה
לא. דפסל את הקטנה עליו
משום אחות חלטה (לנקמן
קס:).

ביצד פרק שני יבמות

יח.

עין משפט
גר מצוה

ד' א' טו"ש"ע א"ש"ע סימן
קעג סעיף יב:

תוספות ישנים

ליבא מסייע ליה יצמחו
שמתה כ"י אע"ג דפליגי
תנאי בזה מ"מ מימי שפיר
דהלכה ק' משום דהוי
מחלוקת ואח"כ סתם א"י
מימי מהלך דפליגי לאמר
מיתה לא פקעה ליה זיקה
בטולא לא איירי תנאי כלל:
ואי אמרת י"ש זיקה הוה
נחת אשת אחיו שלל היה
בטולא זיקה. וא"ת ומה
קא מימי הלא דיע' דאכ"ה
תנאי דקביר אין זיקה. וי"ל
דהכי פריך אכ"ה דאפי' זיקה
למ"ד י"ש זיקה לאמר מיתה
פקעה לה זיקה שפיר
דלמאי ק' אפי' למ"ד י"ש
זיקה. אלל כיון דאמרת
דמיתה לא פקעה לה זיקה
אין לט' חלק בן ממה היא
למה הוא כיון שהזיקה
חוקה כ"כ דמיתה לא
בה מאמר ולא הוה אמירה
ה"ה דאע"ג דלא עבד בה
מאמר: אד"ה"ב חד מיית
אידך וקא מנכטל מלות
יצמן. וא"ת ולחלק ברישא
והדר לייבס דאי לא מיית
אידך לייבס ואי מיית לחלק
האי וי"ל דגורין דלמא
מייבס ברישא:

והאי דקתני מאמר לאפוקי מב"ש. תימנה דמה לרין למיתני בשני
מקומות לאפוקי מב"ש דלקמן בפ' ד' אחין (דף ז') גבי ג'
אחים שנים מהן נשואים שתי אחיות כו' קתני נמי עשה בה מאמר
ומת (י) חוללת ולא מתייבמת וקאמר רב אשי בגמ' דה"ה אע"ג דלא

עשה בה מאמר דיש זיקה והא
דקתני מאמר לאפוקי מב"ש וי"ל
דאי לאו משנה יתירה הוה דייקין
מתני' כפשטא דמשמע דוקא עשה
בה מאמר ורב דאמר אין זיקה סבר
דמסבירא ה"ה דיש זיקה ואי לאו
משנה יתירה הוה אמר' דנקט עשה
בה מאמר לאפוקי מב"ש:

הא מני ר"מ. דקתני צסיפא דברי
ר"מ לעיל דפריך ממתני' ה"מ
לשניי נמי הא מני רבי מאיר
אלל דניחא ליה למרוצי סתמא
דמתני' כוותיה:

הני מתרי בתי קאתיין. הלשון
מגומסם דמשמע דלפסר
להם להיות מצית אחד ולא ה"ל
לייבס טפי אלל ואי אין זיקה האי
לייבס חלד כו':

משום דקסבר אסור לבטל
מצות יבמין. הא דלא
כר"ע דלרבי עקיבא כי חלק נמי
בטיל מצות יבמין (א) (ב) (מדלדך)
דדריש בפרק החולץ (לנקמן מד: ושם)
בית חלוצו הכתוב קראו ביתו
ומדאורייתא אחות חלוצה הויה
כאחות אשה:

דלמא אייבבם חד מיית אידך
כו'. וא"ת הא רבנן
למיתה לא חשו דלית להו שמתקנין לו
אשה אחרת שמא תמות אשמו (יומא)
(ג) ור"מ גופיה לא חייש לשמא יבקע
הנוד ולא לשמא ימות בפרק כל הבט
(גיטין דף כח. ושם) וי"ל דלאחר דוקא
לא חייש אלל הכא פעמים שמאחר
זמן גדול ממלחון ומליבס אחר חזרו
ובזמן מרובה חיישין שמא ימות לכ"ע
ואע"ג דלרבי מדמה שמא מת לשמא
ימות ולשמא מת לא חייש ר"מ אפי'
לזמן מרובה דתנן (שם) בת ישראל
הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת
הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא
קיים ושמתקין אחיא כחיי דמשמע
דקבלה מיניה אפי' לא מדמי להו
לגמרי אלל שמא ימות לאלתר לשמא
מת לזמן מרובה דעד דלא לגמרי
מדמי דהא לר' יהודה דחייש לשמא
ימות לאלתר אי הוה חייש נמי
לשמא מת לאלתר א"כ אשם כהן
שיא בעלה מפתח ביתו לא תאכל
בתרומה אלל כשרואה בעלה בפניה
חי וא"ת וליחלון חד והדר לייבס אידך

דמו ליכא למיחש לבטול יצמן וי"ל דגורין דלמא אחי לייבס
ברישא וריבין פ"י משום דבשעת נפילה לא חזו תרווייהו כל זמן
שלא חלץ לאחת וקשיא לפירושו דלוחה שנפלה תחילה תשתרי כי
חלץ לשניה דהוה לה יבמה שהותרה ונאסרה דתחזור להמירה
הראשון: **מ"א** מ"אנה וואם ר"א תבתין עד שתגדיל.
ופי' בקונטרס תמתין גדולה עד שתגדיל הקטנה ואין הלשון
משמע כן דלא הוה ליה למימר הלזו אלל ותלך משום אחות
אשה הואיל דתמתין נמי אגדולה קאי אלל נראה דתמתין
אין זיקה דמכוער הדבר כיון דבהאי ציאה לא מיפסדה גדולה:
שומרת

באחותה אין. דלפי' כנוסה שמתה מותר באחותה: עשה בה מאמר.
מתני' היא (ב) מהלך חללה. נכרית: יבומי לא מייבמה. דהויה נרת
ערוה בזיקה שכשנפלה לפני אחיו קודם מותו וזקקה לו נעשית נרה
לאשמו בזיקה והויה השתא הך נכרית לגביה נרת ערוה בשניל זיקה
שהיתה לאחר זה: מדכ"ש. בפ' ד'

אחין (לנקמן ד' כט.) כ"ש אומרים אשמו
עמו והלזו תלך משום אחות אשה כו':
קנין גמור. ומיהו נרת ערוה ומיפטר
אף מן החליטה קמ"ל: עד שגולד לו
אח ומת. אותו שני ולו אשה אחרת
ונפלו שמהין לפני הגולד: בזיקה.
שזקקה לשני לפני מותו ונעשית נרה
לאשמו: ר"מ היא. ר"מ קאמר לה
לכך ברייתא בפירוקין (א) דאמר תניא
כוותיה דרב אלל ומייתי לה להך
מתניתא וקתני סיפא דברי ר"מ:
ומה הנשואין שתי האחיות. ונפלו
שמהין יחד לפני האחין: ולא
מתייבמות. משום דתרווייהו זיקין
ליה להאי ותרווייהו זיקין ליה להאי
ואי נסיב חד חדא (קא) פגע באחות
זקוקתו: מפרי צפי. משני אחין
נפלו: לעולם אין זיקה. והא דקאמר
לא מתייבמות משום דאסור לבטל
מצות יבמין ואי אמרת לייבס האי חדא
דלמא מיית אידך אח ולא מייבס
לאידך ונפקא מהאי משום אחות אשה
מחליטה ומייבסם הלכך אמרין ליה
לקמא חלוצו דאי נמי מיית אידך הדר
האי חלוצו וחלץ ליה ומדינא בבת
חליטה דקמא מני אידך לייבומי דהשתא
מיקיימא מצות יבמין בתרווייהו
אלל גזירה דלמא אחי לייבומי
ברישא: ואי אין זיקה. דלית ליה
אסור זיקה תיבטל מצות יבמין ולא
איכנס לן דמאן דלית ליה אסור זיקה
לא חייש נמי לבטול מצות יבמין: דהא
לר"ג דשמעיון ליה אין זיקה. בפ' ר"ג
(לנקמן דף נא.) שמעיון ליה נמי דאמר
מותר לבטל מצות יבמין בפרק כ"ש
דקסבר (א) אסור לבטל מצות יבמין דרלמא
אדמייבם חד מיית אידך וקא בטלת מצות
יבמין ואי אין זיקה תיבטל דהא ר"ג אומר אין
זיקה ומותר לבטל מצות יבמין דתנן (ר"ג)
אומר אם מאנה מאנה ואם לא מאנה
תמתין עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות
אשה אומר ליה דרבן גמליאל אדרבי מאיר
קרמית לא הכי (ב) קאמרינן ר"מ חייש אפי'
לספיקא ר"ג אפילו לודאי לא חייש דלמא
מאן דלא חייש אפי' לודאי לא חייש ומאן
דחייש אפי' לספיקא חייש א"ל אביי לרב
יוסף הא דרב יהודה דשמואל היא דתנן
שומרת

סבר אין זיקה לימא נמי מותר לבטל מצות יבמין: רבן גמליאל
אדר"מ קרימית. נהי נמי דבזיקה סבירא להו כי הדדי בבטול יבמין
פליגי: אפילו לספיקא. כי ההיא דלעיל אדמייבסם חד מיית אידך ורבן
גמליאל אפי' היכא דודאי בטלה כגון הכא דתמתין עד שתגדיל לא
חייש: הא דרב יהודה. דאמר לעיל אסור באמה דיש זיקה: דשמואל
היא. משמיה דשמואל רביה שמיע ליה ולא מרב דהוה נמי רביה:
שומרת

הקטנה מלבעול עד שתגדיל אלל בקטנות אסור לבעול אע"ג דסבר אין זיקה דמכוער הדבר כיון דבהאי ציאה לא מיפסדה גדולה:
שומרת